

« zurück blättern vor »

WAJNSZTYN subst. m., ab 1534; auch *wajstyn*, *wajnsztejn*, *wajnstan*, *wajńsztan*, *wajstin*, *wajsztan*, *wajsztyń*, *weinstejn*, *wejnsztejn*, *winsztyn*; ‘Ablagerung, die bei der Gärung oder Lagerung von Wein entsteht’ – ‘osad wytrącający się z wina w procesie fermentacji lub podczas leżakowania, kamień winny’: 1534 FalZioł III 39, SPXVI *TArTarus / to iest wainstan [...]* *nalepze są z naczyńthszego wina*. o 1553 KromRozm III C3v, SPXVI *aby tąż to summą / yáko złotnicy weinfteynem złoto / probowali*. o 1564 SienLek X 4, SPXVI *Winny kámień / zową z Niemiecká Wainfztyń*. o 1788 Kluk.Dyk. 3 170, L *Z wina długo w beczkach stoiącego, osiada na bokach nieiaki kamień twardy i lśniący, który przedaią pod imieniem wajnsztynu*. o [LBel.] 1801–1805 N.Pam. 6 318, L *Weinsztein, winny kamień*. – SPXVI, TR, L, SWIL, SW (chem. m.u.) sowie SPA 1916. o **Var:** *wajstyn* subst. m. – TR, SW (m.u.); *wajnsztejn* subst. m. – SWIL, SW (m.u.); *wajnsztyn* subst. m., 1564 SienLek X 4, SPXVI o [LBel.] 1788 Kluk.Dyk. 3 170, L – SPXVI, L, SWIL, SW (m.u.); *wajnstan* subst. m., [hapax] 1534 FalZioł III 39, SPXVI – nur SPXVI; *wajńsztan* subst. m., 16.Jh. SPXVI – nur SPXVI; *wajstin* subst. m. – SW (m.u.); *wajsztan* subst. m., 16.Jh. SPXVI – nur SPXVI; *wajsztyń* subst. m. – L, SWIL, SW (m.u.); *weinstejn* subst. m., [hapax] 1553 KromRozm III C3v, SPXVI – nur SPXVI; *wejnsztejn* subst. m., [hapax] 1801–1805 N.Pam. 6 318, L – L, SWIL; *winsztyn* subst. m. – SWIL. o **Etym:** nhd. *Weinstein* subst. m., ‘saures, weinsaures Kalium, das sich während der Gärung und Lagerung an den Wandungen der Gefäße abscheidet’, GRI. o **Konk:** †*lagier*I. o **Der:** *wajstynowy* adj., zuerst geb. TR; *wajsztyńowy* adj., [hapax] 1781–1783 Jak.Art. 1 58, L, zuerst geb. L.

« zurück blättern vor »